

**Принципи, шляхи й засоби
адаптації європейської
системи вищої освіти у
вищу освіту України**

План

1. Стратегічні завдання розвитку освіти України
2. Завдання щодо вдосконалення вищої освіти України у контексті вимог Болонського процесу
3. Формування інноваційного середовища у ВНЗ у контексті вимог Болонського процесу
4. Освітньо-кваліфікаційні рівні (ступенева освіта) в Україні
5. Сприяння європейській співпраці в галузі гарантій якості освіти
6. Підвищення мобільності через подолання перешкод

Стратегічна мета

```
graph TD; A[Стратегічна мета] --> B[Утвердження в суспільстві розуміння абсолютної пріоритетності сфер освіти і науки та фактичне її забезпечення]; A --> C[Модернізація освітянської діяльності задля того, щоб готувати людину, здатну до ефективної життєдіяльності у XXI столітті];
```

**Утвердження
в суспільстві
розуміння
абсолютної
пріоритетності сфер
освіти і науки та
фактичне її
забезпечення**

**Модернізація
освітянської
діяльності задля
того, щоб готувати
людину, здатну
до ефективної
життєдіяльності
у XXI столітті**

**Стратегічні завдання
розвитку освіти
України**

Суттєво скоригувати спрямованість освітнього простору

Зміна ідей, технологій, знань
відбувається
швидше, ніж зміна поколінь людей

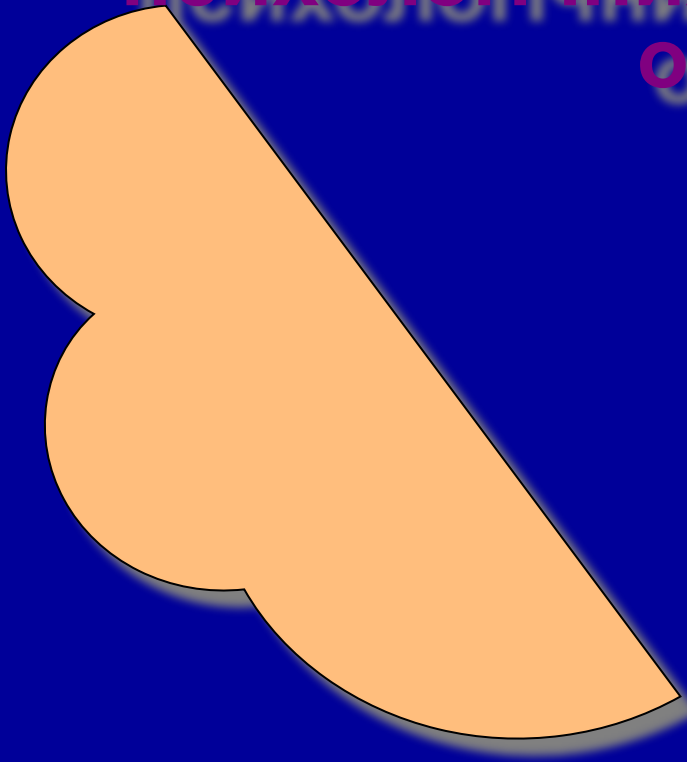
Функції

Навчити дитину на все життя не можна, тому не треба зводити навчання лише до засвоєння певної суми знань

Завдання освіти - навчити людину самостійно навчатися, оволодівати новою інформацією, виробити для цього необхідні компетенції

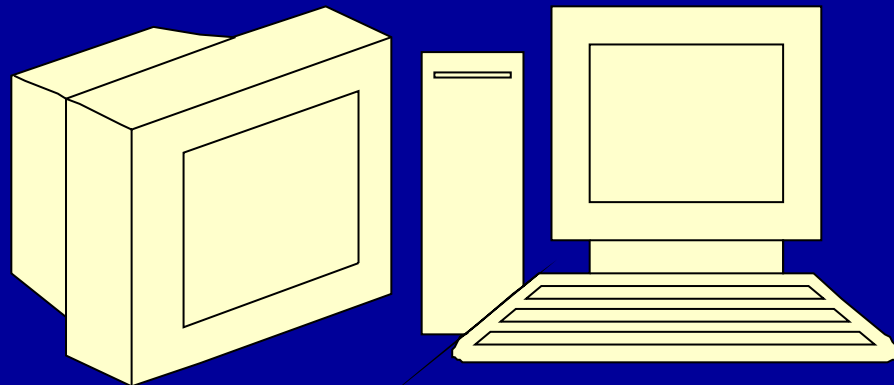
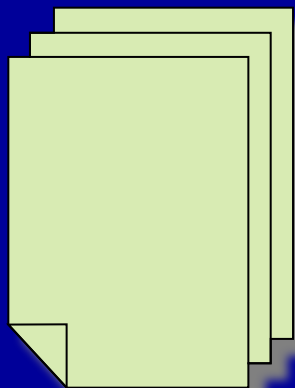
Модернізація освіти

Перехід від авторитарної педагогіки до педагогіки толерантності, завдяки якій навчання і виховання здійснювалося б з урахуванням природних здібностей і психологічних особливостей кожної особистості

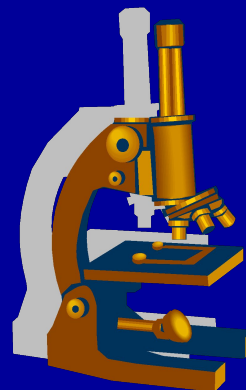


Переведення матеріально-технічної бази навчального процесу на сучасний рівень

Дошка



Навчальний
підручник



Традиційні засоби

Сучасні засоби

Мовний прорив в освіті і в українському суспільстві

**Знання
державної
МОВИ**

**Знання
іноземних
МОВ**

**Якнайшвидше удосконалити
законодавчу базу і практичну
роботу щодо страхування
інноваційних ризиків,
пільгового оподаткування,
трансферу технологій,
інтелектуальної власності**

**Завдання щодо
удосконалення
вищої освіти
України у
контексті вимог
Болонського
процесу**

**Уряд України має прийняти
усвідомлене політичне рішення
про інтеграцію національної
системи вищої освіти і науки
в Європейський освітній
і науковий простір,
яке б було покладено в основу
зовнішньої політики держави**

**Подальша модернізація
вищої школи України
повинна бути зорієнтована
на інтегрування національної
системи вищої освіти до
Європейського освітнього
та наукового простору**

**Міністерству освіти і науки
та вищим навчальним
закладам необхідно
провести значну
роботу щодо прийняття
системи чітко встановлених
та взаємовизначених ступенів
через впровадження додатка
до диплома, аби сприяти
визнанню національної вищої
школи Європейською
системою вищої освіти**

**Вищим навчальним
закладам – учасникам
педагогічного процесу –
зосередити зусилля на апробації
системи кредитів, узгодженої
з Європейською системою
перезарахування кредитів (ECTS)
з подальшим поширенням
цієї системи в національній
системі вищої освіти**

**Активізувати роботу щодо
впровадження європейських
критеріїв оцінки якості
знань студентів, їх практичної
підготовки, ефективності
наукових досліджень**

**Вищим навчальним
закладам – апробувати в
умовах національної
системи вищої освіти
європейські критерії щодо
розроблення навчальних
планів, співпраці закладів
освіти, схем мобільності
та інтегрованих програм
навчання, практичної
підготовки та наукових
досліджень**

Умови запровадження КМСОНП

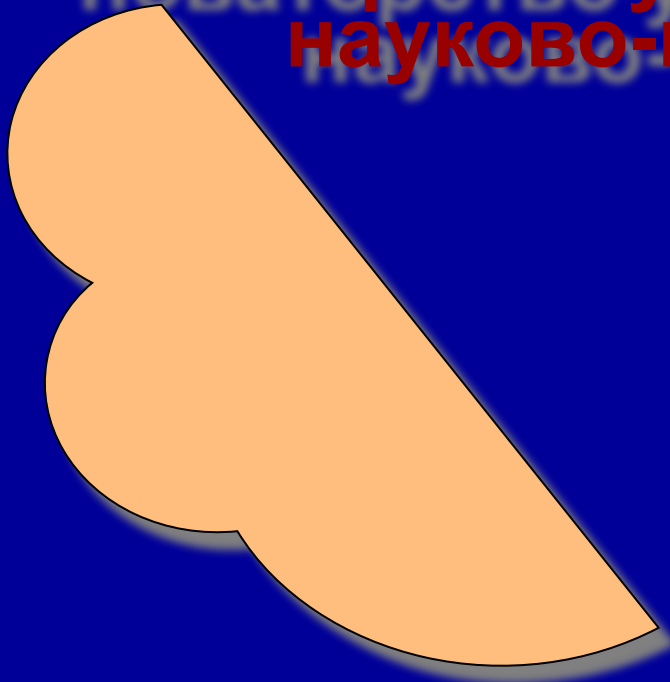
- ✓ Наявність структурно-логічних схем підготовки фахівців за усіма напрямками та спеціальностями
- ✓ Запровадження модульної організації навчального процесу, системи тестування та рейтингового оцінювання знань студентів
- ✓ Організація навчального процесу на базі програм навчання, які формуються як набір залікових кредитів
- ✓ Введення граничного терміну навчання за програмою, включаючи граничний термін бюджетного фінансування
- ✓ Дозвіл Міністерства освіти і науки України на частковий відхід від галузевих стандартів вищої освіти

Умови запровадження КМСОНП

- ✓ Розроблення індивідуальних графіків навчального процесу з урахуванням особливостей КМСОНП
- ✓ Зарахування на навчання до ВНЗ здійснюється тільки за напрямками підготовки
- ✓ Наявність необхідного навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення КМСОНП
- ✓ Формування програм навчання усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів на основі освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників та освітньо-професійних програм підготовки, які передбачають можливі зміни співвідношення обсягів кредитів освітньої та кваліфікаційної складових підготовки
- ✓ Введення інституту викладачів-кураторів індивідуальних програм навчання

Мета вищої освіти

Підготовка фахівців, здатних
забезпечити перехід від
індустріального до інформаційно-
технологічного суспільства через
новаторство у навчанні, вихованні та
науково-методичній роботі



Основний зміст діяльності ВНЗ – формування інноваційного освітньо-виховного середовища

Зміна організації і змісту освіти
з метою інтеграції у світовий освітній простір

Оптимізація кадрового забезпечення

Комплексне удосконалення професійної майстерності
педагогів через опанування інноваційними і
дослідно-експериментальними видами діяльності

Інформатизація навчального процесу

- Розвиток матеріально-технічного забезпечення комп'ютерною технікою
- Комп'ютерна система управління діяльністю ВНЗ
- Використання СІТ у навчальному процесі
- Розроблення інтерактивних комплексів навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКМЗД)

Загальна педагогіка

Освітньо-кваліфікаційні рівні

(відповідно до структури
вищої освіти України)

Молодший спеціаліст

Бакалавр

Спеціаліст

Магістр

Стандарти вищої освіти

```
graph TD; A[Стандарти вищої освіти] --> B[Державний стандарт]; B --> C[Галузевий стандарт]; C --> D[Стандарт ВНЗ];
```

Державний стандарт

Галузевий стандарт

Стандарт ВНЗ

Державні стандарти вищої освіти визначають перелік напрямів, спеціальностей, кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра та вимогами до професійної підготовки фахівців

**Галузеві стандарти вищої освіти
відображають
освітньо-кваліфікаційну
характеристику випускника ВНЗ,
місце фахівця у структурі
галузей економіки,
вимоги до рівня його
компетентності, систему
виробничих функцій
і сфер діяльності**

Стандарти вищої освіти ВНЗ визначають спеціалізації підготовки фахівців з урахуванням вимог ринку праці та регіональних особливостей, варіативні частини програм підготовки фахівців (зміст, кількість і термін вивчення навчальних дисциплін), навчальні плани та графіки навчального процесу, форми навчальних занять і форми підсумкового контролю

Структура системи контролю якості в Україні

Державна система оцінки якості
(включаючи стандарти освіти та акредитацію)

Контроль на рівні навчального закладу

Участь недержавних структур,
що забезпечують суспільну експертизу
і враховують вимоги ринку праці

Структура розроблена відповідно до взаємин в суспільстві:
держава – вищий навчальний заклад - підприємство

**Всі критерії оцінки якості мають
бути визнані міжнародними
організаціями з якості, однак в
силу національних
особливостей і різних рівнів
економічного розвитку
паралельно можуть
застосовуватися додаткові
критерії та оцінки**

Мобільність – важлива якісна особливість європейського простору, що передбачає вільне пересування студентів і викладачів між вищими навчальними закладами та державами

